

Motion

Skellefteå den 11 februari 2020

En väg in – mottagning för missbrukande ungdomar

Flera av varandra oberoende undersökningar pekar på att droganvändningen i Skellefteå kommun ökar på ett oroväckande sätt. Detta har tidigare lyfts fram av den t.ex. den tidigare Nämnden för folkhälsa och primärvård i Skellefteå- och Norsjöområdet.

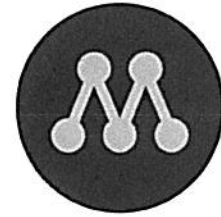
I kommunens senaste ANDTS-undersökning – en enkätstudie där elever tillfrågas om deras alkohol-, narkotika-, doping-, tobak- och spelvanor – syns en tydlig uppgång av narkotikaanvändningen bland eleverna jämfört med för två år sedan.

Siffrorna i socialtjänstens missbrukskartläggning är också nedslående. Idag är det 564 unga som missbrukar droger i Skellefteå, vilket är mer än en fördubbling sedan kartläggningen 2017 och visar på en fortsatt hög nivå. Missbruket går även längre ner i åldrarna.

Som en del i det förebyggande arbetet har flera aktörer, t.ex. Förebyggande rådet, Folkhälsorådet, Fältverksamheten, socialtjänsten, grundskolan, gymnasieskolan, Polisen, m.fl., under mycket lång tid efterfrågat en fungerade och rättssäker drogscreening i Skellefteå. Men lösningen har låtit vänta på sig.

Trots att "en väg in" har efterfrågats av alla parter så har arbetet med att uppdatera regionens länsrutin för tidig upptäckt av ungas missbruk landat i att stå fast vid dagens ordning. Det innebär att genomförandet av drogscreening ska ske på hälsocentralerna under dagtid. Var screeningen ska ske på kvällar och helger är inte tydligt i länsrutinen, men i diskussionerna runt detta har det talats om att akuten alternativt beroendeenheten ska ta genomföra tester. Detta är inte en tillfredställande lösning.

Att genomföra en rättssäker urinscreening är komplex. Provet ska tas under övervakning. Bland annat för att provet inte ska kunna spädas ut med vatten eller annan urin. För att säkerställa detta krävs egentligen särskilt utformade provrum. Detta finns inte på hälsocentralerna. Vid de flesta hälsocentralerna saknas även den samlade kompetensen som krävs för att genomföra alla stegen vid en provtagning. Från själva provtagningen till det första samtal som ska göras, för att på en gång fånga upp den som har lämnat provet.

Frågan om drogscreening har varit högst upp på den politiska dagordningen, vid samverkan mellan regionen och kommunen i flera år. Trots den negativa trenden, med ökad droganvändning, så har samverkansmötena inte lett till en tillfredsställande lösning som sätter den unge i centrum.

Det rimliga vore att regionens och kommunens resurser och kompetenser kring missbruksvården av unga samlas under samma tak. Detta skulle stärka vården och tillgängligheten i mottagandet av de unga missbrukarna. Det skulle bli en väg in, där en jouröppen och rättssäker drogscreening kan genomföras.

I flera kommuner i landet finns en modell där missbruksvården för unga är lokaliserade under samma tak, ofta under samlingsnamnet Mini-Maria.

En sådan lösning ligger i linje med önskemål som har framförts i samtal mellan Skellefteå kommuns avdelning för individ- och familjeomsorg och olika samverkansaktörer.

Problem kring ansvarsfördelning, rutiner och samverkan, mellan regionen och kommunen, kring unga missbrukare har blottlagts och blivit extra tydliga i Skellefteå. Därför bör en modell med faktisk samverkan – under samma tak – införas, med början i Skellefteå. Denna modell kan därefter implementeras i hela länet med hänsyn till lokala förutsättningar.

Mot bakgrund av detta föreslår jag att regionfullmäktige fattar följande beslut:

Att Region Västerbotten, i samverkan med Skellefteå kommun, bygger upp en mottagning för unga missbrukare där regionens och kommunens verksamheter samlokaliseras, med målet att brukarna ska ha "en väg in" och mötas av en samlade insatser mot risk- och missbruk.

Andreas Löwenhök
Moderaterna